

L.dz. 01/7/26

**Szanowni Państwo
Notariusze**

Szanowni Państwo,

w związku z obrotem gospodarczym obejmującym z wymogu ustawowego lub woli stron potrzebę uzyskania **notarialnego poświadczenia podpisów** pod różnymi dokumentami, zwłaszcza na cele obrotu bankowego (m.in. na oświadczeniach lub umowach związanych z ustanowieniem roszczenia o przeniesienie hipoteki na opróżnione miejsce hipoteczne, zmianą pierwszeństwa ograniczonych praw rzeczowych, przelewem wierzytelności hipotecznej czy ugodą zawieraną z bankiem), **do Krajowej Rady Notarialnej regularnie napływają sygnały co do wątpliwości dotyczących podstawy naliczenia taksy notarialnej za dokonanie tych czynności.**

Wątpliwości te częstokroć są wzmacniane przez praktykę informacyjną osób uczestniczących w obrocie jako pracownicy banków, doradcy kredytowi czy pośrednicy w obrocie nieruchomościami. Przykładem tego może być skierowane do klienta przez pracownika jednego z banków pismo, w którym wskazano: *„Zwracam uwagę, że zgodnie z paragrafem 13 pkt 1) lit. b) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej, maksymalna stawka, którą może pobrać notariusz za poświadczenie podpisu na pełnomocnictwach i innych dokumentach, wynosi 20 zł (za podpis).”*. Powyższe pismo zostało przesłane Krajowej Radzie Notarialnej przez jednego z notariuszy, któremu z kolei zostało ono przekazane przez klienta, planującego poświadczenie podpisu na ugodzie, obejmującej oznaczone sumą pieniężną roszczenia będące przedmiotem ugody.

Wobec tego wymaga podkreślenia, że przedmiotowe dokumenty, z reguły obejmujące przedmiot oznaczony sumą pieniężną, w rezultacie podlegają w przypadku poświadczenia własnoręczności podpisu taksie notarialnej zgodnie z §13 pkt 1) lit. a) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej z dnia 28 czerwca 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1566). Przepis ten stanowi, że **maksymalna**

stawka za poświadczenie własnoręczności podpisu albo odcisku palca osoby niepiśmiennej lub niemogącej pisać na dokumentach, jeżeli przedmiot jest oznaczony sumą pieniężną, wynosi 1/10 maksymalnej stawki, jaka należałaby się, gdyby dokument sporządzono w formie aktu notarialnego, nie więcej jednak niż 300 zł. Dopiero po tym unormowaniu następuje §13 pkt 1) lit. b) rozporządzenia, obejmujący wskazanie stawki w kwocie 20 zł dotyczącej poświadczania podpisów na pełnomocnictwach i innych dokumentach. Wymaga zatem w szczególności podkreślenia, że wskazanie w dokumencie, którego ma dotyczyć poświadczenie, sumy pieniężnej, upoważnia notariusza do zastosowania przy określaniu taksy należnej za każdy poświadczony podpis stawki wedle §13 pkt 1) lit. a) rozporządzenia; wobec czego **stawka 20 zł ujęta w §13 pkt 1) lit. b) rozporządzenia znajduje zastosowanie, oprócz pełnomocnictw, dopiero w przypadku dokumentów niezawierających oznaczenia przedmiotu sumą pieniężną.**

W związku z tym **Krajowa Rada Notarialna, w realizacji kompetencji wynikających z art. 38 i art. 40 § 1 pkt 2) lit. a) ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1001 ze zm.), celem uniknięcia nieporozumień na omawianym polu pragnie raz jeszcze podkreślić, że przekazywane w praktyce informacyjnej wspomnianych na wstępie podmiotów informacje, jakoby notarialne poświadczenie własnoręczności podpisów podlegało zasadniczo stawce 20 zł są niezupełne, a wobec tego - w przypadkach poświadczania podpisów na dokumentach obejmujących przedmiot oznaczony sumą pieniężną – nieprawidłowe.** Mogą one zatem prowadzić do wywołania u stron mylnego wyobrażenia co do faktycznych kosztów, które zostaną poniesione w związku z poświadczaniem podpisów na oczekiwanych przez banki lub inne instytucje dokumentach, **bowiem na dokumentach obejmujących oznaczenie przedmiotu sumą pieniężną maksymalna wysokość taksy notarialnej za każdy poświadczany podpis zależna jest od wysokości tej sumy.** Stanowisko to wyraźnie potwierdza się także w doktrynie prawa, wprost zaznaczając, iż *„wskazanie w dokumencie, którego ma dotyczyć poświadczenie, w jakimkolwiek kontekście, sumy pieniężnej upoważnia notariusza do zastosowania stawki stanowiącej część stawki procentowej należnej od objęcia takiej czynności aktem notarialnym. Nie ma przy tym znaczenia, jakiego charakteru dokument jest przedstawiany notariuszowi. Może to być dokument obejmujący oświadczenie woli, może to być dokument, w którym złożono oświadczenia wiedzy”* (tak P. Marquardt, J. Sawarzyński, A.J. Szereda, Koszty notarialne. Komentarz, Warszawa - CH Beck 2023, komentarz do § 13 rozporządzenia w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej, uw. 11).

Wobec powyższego, z troską o zapobieganie wyżej wyjaśnionym rozbieżnościom interpretacyjnym (a tym samym z troską o sprawny przebieg czynności notarialnych przekładający się na uzyskiwanie przez strony, a następnie przez właściwe podmioty, w tym banki czy inne instytucje finansowe, oczekiwanych dokumentów bez zbędnych komplikacji), **Krajowa Rada Notarialna prosi o przekazywanie informacji o napotkanych w Państwa praktyce notarialnej przypadkach, pochodzącego**

od podmiotów trzecich oficjalnego (np. w pismach czy ulotkach przedkładanych klientom przez rozmaite podmioty uczestniczące w obrocie, takie jak banki, instytucje finansowe itp.) **przedstawiania informacji, jakoby taksa notarialna za poświadczenie własnoręczności podpisu bezwarunkowo, niezależnie od treści dokumentu, wynosić miała kwotę 20 zł.** Krajowa Rada Notarialna będzie podejmować starania, by doprowadzić do zredukowania przypadków takiej niezasadnej praktyki informacyjnej.

Jednocześnie informuję, że Krajowa Rada Notarialna już wystąpiła do banków oraz innych podmiotów tj. stowarzyszeń pośredników nieruchomościami czy doradców kredytowych w sprawie opisanego wyżej problemu.

Z poważaniem

Prezes
Krajowej Rady Notarialnej
/-/ Aleksander Szymański